

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo

Trondheim, 12. november 2020

Ansvarlig advokat: Ole Skeidsvoll Moe

128783-106

Sendes kun pr. e-post: nve@nve.no

SØKNAD OM EKSPROPRIASJON TIL VANNUTTAK OG REGULERING AV VANN, OG SØKNAD OM SAMTYKKE TIL FORHÅNDSTILTREDELSE

1 SØKNAD OM EKSPROPRIASJON OG SAMTYKKE TIL FORHÅNDSTILTREDELSE

NRS Settefisk AS, org. nr. 918 335 323, (heretter «NRS» eller «Søker») har fått konsesjon datert 30. april 2018 til å utnytte vannet i Monsevatnet i Karlsøy kommune i Troms og Finnmark fylke til produksjon av settefisk. Konsesjonen gir NRS tillatelse til nedtapping av Monsevatnet med inntil 50 cm.

NRS søker herved om

- a) tillatelse etter oreigningslova jf. § 2, nr. 54 om samtykke til ekspropriasjon av manglende rettigheter til å gjennomføre tiltaket, dersom det ikke oppnås minnelig avtale mellom søker og rettighetshavere; og
- b) forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25.

Det anmodes om at begjæringen tas under behandling så raskt som mulig.

Nødvendige opplysninger fremgår i det følgende.

2 KONTAKTPERSON HOS SØKER

Kontaktperson hos Søker er daglig leder Tore Evjen; tore.evjen@salmon.no.

Kopi av all korrespondanse bes også sendt undertegnede og prosjektleder Knut Søyland per e-post til henholdsvis osm@adeb.no og knut.soiland@afry.no.

3 SØKER OG BAKGRUNNEN FOR BEHOV FOR VANNUTTAK

NRS er i ferd med å etablere et settefiskanlegg basert på resirkuleringsteknologi på Vinterneset i Dåfjord i Karlsøy kommune i Troms (lokalitetsnummer 39737). NRS er tildelt akvakulturtillatelse for produksjon av settefisk i vedtak fra Troms fylkeskommune datert 5. juni 2019, og er gitt tillatelse til å produsere opptil 10 millioner smolt per år.

Arntzen de Besche Advokatfirma AS

Beddingen 16 (3. etasje), Postboks 8853, 7481 Trondheim • Tlf. +47 73 87 12 00 • trondheim@adeb.no • Org.nr. NO 982 409
705 MVA

OSLO • STAVANGER • TRONDHEIM

www.adeb.no

4 RETTIGHETSHAVERNE OG EKSPROPRIASJONSTILTAKENE

4.1 Rett til å tappe ned Monsevatnet, rett til å bygge terskel ved utløpet av Monsevatnet og fallrettigheter i Storelva

Det søkes om samtykke til ekspropriasjon av:

- Rett til å tappe ned Monsevatnet i Karlsøy kommune med inntil 50 cm overfor berørte eiendommer:
 1. Gnr. 7, bnr. 249 i Karlsøy kommune
 2. Gnr. 7, bnr. 5 i Karlsøy kommune
 3. Gnr. 7, bnr. 16 i Karlsøy kommune
 4. Gnr. 7, bnr. 28 i Karlsøy kommune
 5. Gnr. 7, bnr. 21 i Karlsøy kommune
 6. Gnr. 7, bnr. 211 i Karlsøy kommune
 7. Gnr. 7, bnr. 4 i Karlsøy kommune
 8. Gnr. 7, bnr. 78 i Karlsøy kommune

- Rett til å bygge terskel på eiendom gnr. 7, bnr. 5 i Karlsøy kommune ved utløpet av Monsevatnet.
- Fallrettigheter i Storelva tilhørende eiendom gnr. 7, bnr. 16 og gnr. 7, bnr. 5 i Karlsøy kommune.

Eiendommer med eiendomsgrense mot Monsevatnet og Storelva fremgår av vedlagt kart.

Bilag 1: Kart over Monsevatnet og Storelva med tilstøtende eiendommer

Vedrørende bygging av terskel, viser svart strek på følgende bilag hvor terskelen skal etableres. Rød strek viser eiendomsgrensene.

Bilag 2: Etablering av terskel ved utløpet av Monsevatnet.

4.2 Rett til å etablere alternativt bruksuttak for drikkevann for rettighetshavere på østsiden av Storelva

Det foreligger et privat drikkevannsutttak i Storelva. Uttaket er plassert i strykpartiet ned mot sjøen ca. 30 moh. Det foreligger i dag 18 ulike bruksuttak, inkludert husholdninger og driftsbygninger, som er tilkoblet drikkevannsutttaket. NRS har vært i kontakt med de berørte rettighetshaverne og etter hvert deres felles representanter, og presentert tre alternative løsninger for nytt bruksuttak:

- a) NRS legger ny vannledning fra etablert vannkum ved kommunal vei på vestsiden av elva. Vannrøret krysser elva via veibroen i munningen på Storelva, og føres opp til etablert vannkum i overkant av innmark på østsiden av elva for påkobling til eksisterende vannledningsnett. NRS er ansvarlig for å utføre alt arbeid med å planlegge og utføre leggingen av vannledningen opp til etablert kum.
- b) Rettighetshaverne forestår arbeidet med å etablere infrastruktur som angitt i a), og NRS betaler et engangsvederlag til rettighetshaverne for disse arbeidene. NRS bistår med

prosjektering av kapasitet og rørdimensjonering, samt å etablere avtale med grunneier på vestsiden av elva.

- c) NRS etablerer på vegne av rettighetshaverne nytt inntak i Monsevatnet. Det bygges ny pumpestasjon ved Monsevatnet, og rør legges fra pumpestasjon og ned langs østsiden av Storelva ned til etablert vannkum i overkant av innmark på østsiden av elva for påkobling til eksisterende vannledningsnett. Ledning legges hovedsakelig i veitrasé langs Storelva.

Alternativene er illustrert i vedlagte skisse.

Bilag 3: Skisse over alternativer til vannforsyning til dagens vannverk

Videre følger liste for grunneiendommer som vil bli berørt av ekspropriasjon av drikkevannsuttak. Følgende grunneiendommer er bekreftet av grunneiernes representant overfor NRS til å være tilkoblet vannanlegget:

1. Gnr. 7, bnr. 16 i Karlsøy kommune
2. Gnr. 7, bnr. 28 i Karlsøy kommune
3. Gnr. 7, bnr. 30 i Karlsøy kommune
4. Gnr. 7, bnr. 45 i Karlsøy kommune (to tilkoblinger)
5. Gnr. 7, bnr. 50 i Karlsøy kommune
6. Gnr. 7, bnr. 51 i Karlsøy kommune
7. Gnr. 7, bnr. 52 i Karlsøy kommune (to tilkoblinger)
8. Gnr. 7, bnr. 71 i Karlsøy kommune
9. Gnr. 7, bnr. 182 i Karlsøy kommune
10. Gnr. 7, bnr. 210 i Karlsøy kommune
11. Gnr. 7, bnr. 215 i Karlsøy kommune
12. Gnr. 7, bnr. 233 i Karlsøy kommune
13. Gnr. 7, bnr. 240 i Karlsøy kommune
14. Gnr. 7, bnr. 249 i Karlsøy kommune

Vi registrerer imidlertid at flere tilgrensende eiendommer potensielt er tilkoblet drikkevannsuttaget. Det begjæres dermed også ekspropriasjon av drikkevannsuttak for følgende eiendommer:

1. Gnr. 7, bnr. 1 i Karlsøy kommune
2. Gnr. 7, bnr. 1, fnr. 1 i Karlsøy kommune
3. Gnr. 7, bnr. 11 i Karlsøy kommune
4. Gnr. 7, bnr. 118 i Karlsøy kommune
5. Gnr. 7, bnr. 178 i Karlsøy kommune
6. Gnr. 7, bnr. 189 i Karlsøy kommune

Vi vil søke å avklare hvorvidt de er tilkoblet i god tid før høringsfristens utløp.

Bilag 4: Kart over berørte grunneiere

Det søkes om samtykke til ekspropriasjon av dagens etablerte drikkevannsuttak, med vilkår om at alternativ a) ovenfor etableres av Søker som kompenserende tiltak overfor rettighetshaverne.

4.3 Forsøk på minnelig avtale med rettighetshaverne

NRS har siden 2018 forsøkt å finne en minnelig løsning med ovennevnte rettighetshavere, uten å lykkes med å komme til en avtale.

5 EKSPROPRIASJON

5.1 Formålet med ekspropriasjon

Hjemmelsgrunnlaget for ekspropriasjon er oreigningslova § 2. Det følger av bestemmelsen at ekspropriasjonsinngrep kan settes i verk dersom det trengs til et av de opplistede formålene i bestemmelsens første ledd, og inngrepet er uten tvil mer til nytte enn til skade, jf. bestemmelsens andre ledd.

NRS er gitt konsesjon til uttak av vann og regulering av Monsevatnet til settefiskproduksjon. Ekspropriasjon er videre nødvendig overfor berørte grunneiere for å utnytte konsesjonen, og for å benytte konsesjonen i forbindelse med drift av settefiskanlegget i Dåfjord. Ekspropriasjon av rett til uttak av vann på de gjeldende eiendommene er derfor nødvendig fordi det trengs til «øvrige vassdragstiltak», jf. oreigningslova § 2, nr. 54.

5.2 Samfunnsnyttens av tiltaket

Etter oreigningslova § 2, andre ledd, må det vurderes om det er «*tvillaust*» at ekspropriasjonstiltakene er «*til meir gagn enn skade*».

Ordlyden innebærer at samfunnsnyttens ved tiltaket må være utvilsomt større enn ulempene ved tiltaket. Ordlyden legger opp til en konkret vurdering av samfunnsnyttens av tiltaket sett opp mot ulempene tiltaket vil ha for de berørte grunneierne. Videre er det fastslått i rettspraksis at det er et klarhetskrav, og ikke et krav om kvalifisert interesseovervekt (se bla. Rt. 2009 s. 1142).

Det må legges vekt på at ulempene for grunneieren ikke kan anses å være betydelige. Vannivået i Monsevatnet vil tidvis være nedtappet. Settefiskanlegget er planlagt som et fullverdig resirkuleringsanlegg, som medfører en høy utnyttelsesgrad av vannet som tas ut. I et gjennomsnittssår viser beregninger at nedtapping vil skje 11 dager i året. Dette påvirker grunneierne, bruken av deres eiendom, eller verdien av deres eiendom i meget begrenset grad. Nedtapping av vannet vil kunne medføre en visuell ulempe for grunneierne. Dette forhold vil bli gjenstand for skjønnsfastsettelse i forbindelse med ekspropriasjonen.

De begrensede ulempene som ligger i at fisket i vannet blir påstått dårligere ved nedtappingen, vil bli gjenstand for skjønnsfastsettelse. Ulempene ved tiltaket er samlet sett svært liten, spesielt sett i lys av at uttaket er av relativt begrenset omfang. NRS vil videre søke å redusere ulempene på best mulig måte. NRS sin konsesjon er underlagt vilkår om slipp av minstevannføring for å eliminere ulempene som knytter seg til redusert vannføring og tap av gyte- og oppvekstområder i Storelva. I tillegg skal NRS etablere terskel som fisk kan passere gjennom for å sikre tilgang til gyte- og oppvekstområder for fisk.

Problemer med ferdsel på isen på Monsevatnet på vinterstid er anført som en ulempe fra grunneierne side. Erfaring fra sammenlignbare anlegg viser at denne ulempen er av mer teoretisk karakter. NRS skal etablere en ny terskel i Monsevatnet. Terskelen skal utformes med lengde og høyde slik at utløpskapasiteten ved normalt vannnivå ikke reduseres. Dersom vannstanden synker under normalnivå vil vannmengden over terskel reduseres for å holde tilbake vann. Terskelen som skal etableres vil i de langt fleste tilfeller medføre mer stabil vannstand enn dagens situasjon der vannstanden varierer med mengde tilsig av vann.

Grunneierne har på grunneiermøtene uttalt at de ikke har opplevd ulemper ved vannuttaket som ble etablert i 1985 i forbindelse med det gamle settefiskanlegget i Dåfjord. Hvor mye vann som er tatt ut i det gamle inntaket er ikke kjent, men den angitte produksjonen på anlegget tilsier et uttak på flere m³ pr minutt. Det gamle vannuttaket har kontinuerlig tatt ut vann siden 1985, også etter at driften av det gamle settefiskanlegget ble nedlagt. Ulempene for grunneierne ved det nye vannuttaket, som erstatter det gamle, vil således være begrenset til eventuell netto ekstra uttak av vann.

Settefiskanlegget vil skape arbeidsplasser i området. Det er beregnet at settefiskanlegget vil ha ca 20 ansatte. Det er videre en fordel for lokalsamfunnet at det sikres næringsvirksomhet i Karlsøy kommune, både direkte i kraft av verdiskapingen som settefiskanlegget står for, men også indirekte i kraft av verdiskaping og arbeidsplasser i tiliggende virksomheter.

Det er til NRS sin kunnskap ingen andre påregnelige eller aktuelle utnyttelsesmuligheter av disse rettighetene som settes til side ved tiltaket.

I tillegg vil ekspropriasjon av de nevnte rettighetene føre til at settefiskanlegget kan etableres slik som planlagt, og slik NRS har fått tillatelse til. Dersom det ikke samtykkes til ekspropriasjon, vil settefiskanlegget ikke bidra til verdiskaping og sysselsetting i Karlsøy kommune.

Samlet sett vil et samtykke til ekspropriasjon medføre vesentlige samfunnsmessige fordeler, og slik NRS vurderer saken er ikke grunneierne ulemper tungtveiende nok til å hindre ekspropriasjon. Det er følgelig NRS sitt syn at ekspropriasjonstiltaket er utvilsomt mer til nytte enn til skade, jf. oreigningslova § 2, andre ledd.

6 FORHÅNDSTILTREDELSE

I sammenheng med begjæring om ekspropriasjon søkes det om samtykke til forhåndstiltredelse, jf. oreigningslova § 25, slik at vannuttaket kan settes i verk før det foreligger rettskraftig skjønn.

NRS Settefisk har en sterk interesse i å komme i gang med tiltaket. Det vises her til at konsesjon ble gitt allerede 30. april 2018. I tillegg har NRS over lang tid forsøkt å få til en minnelig ordning med de berørte grunneierne før ekspropriasjon ble begjært.

Begjæring om skjønn vil innsendes så fort det lar seg gjøre. I mellomtiden ber NRS om at NVE vurderer forhåndstiltredelse.

7 AVSLUTNING

NRS Settefisk AS aksepterer å dekke nødvendige kostnader med en ekspropriasjon, herunder etterfølgende skjønn.

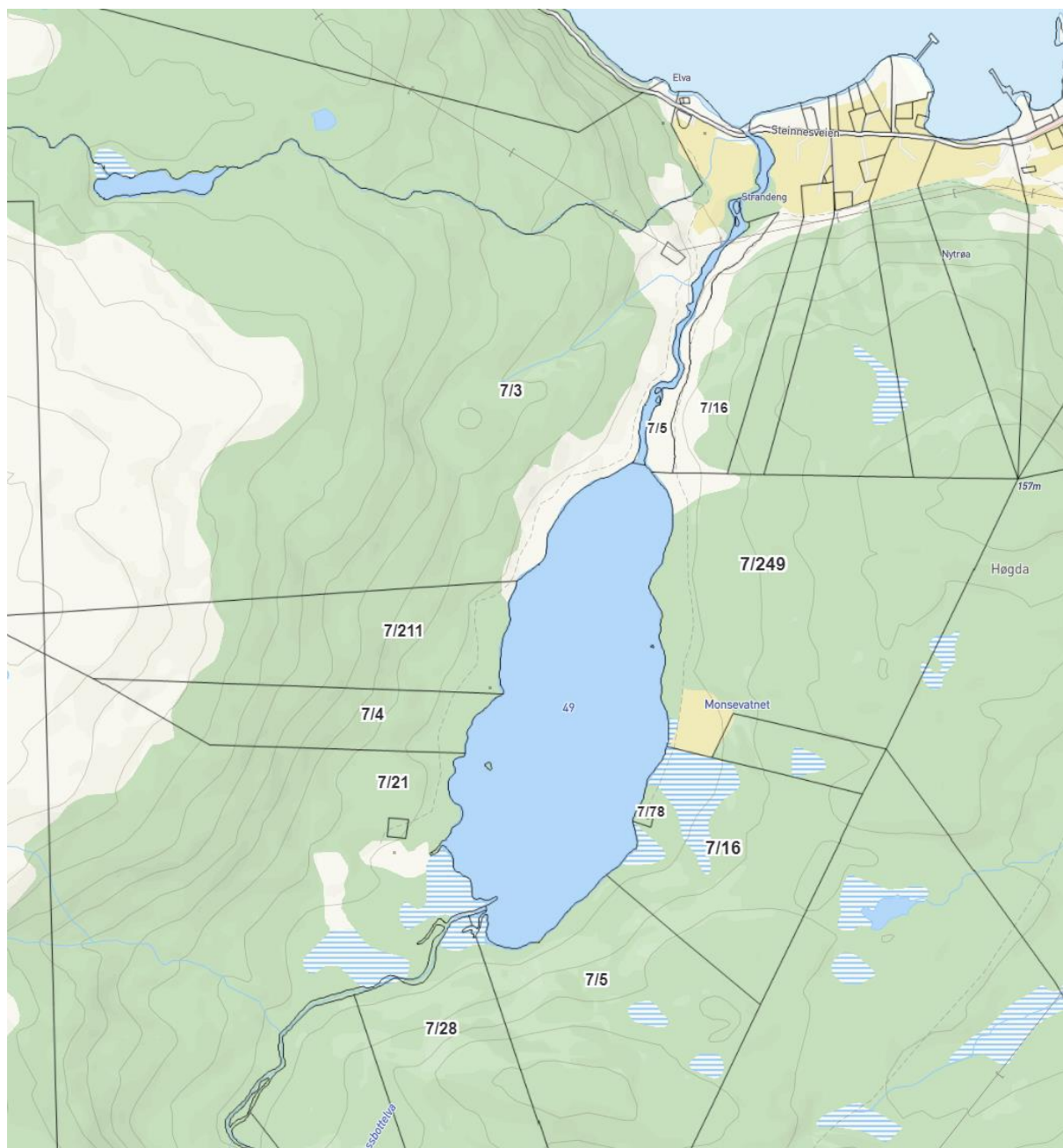
Det er ønskelig for NRS Settefisk at forhandlingene om en minnelig løsning med grunneierne fortsetter. Det legges til grunn at fortsatte forhandlinger kan skje parallelt med saksbehandlingen knyttet til et eventuelt ekspropriasjonsvedtak. NRS vil underrette NVE dersom partene i mellomtiden finner en minnelig løsning.

Med vennlig hilsen

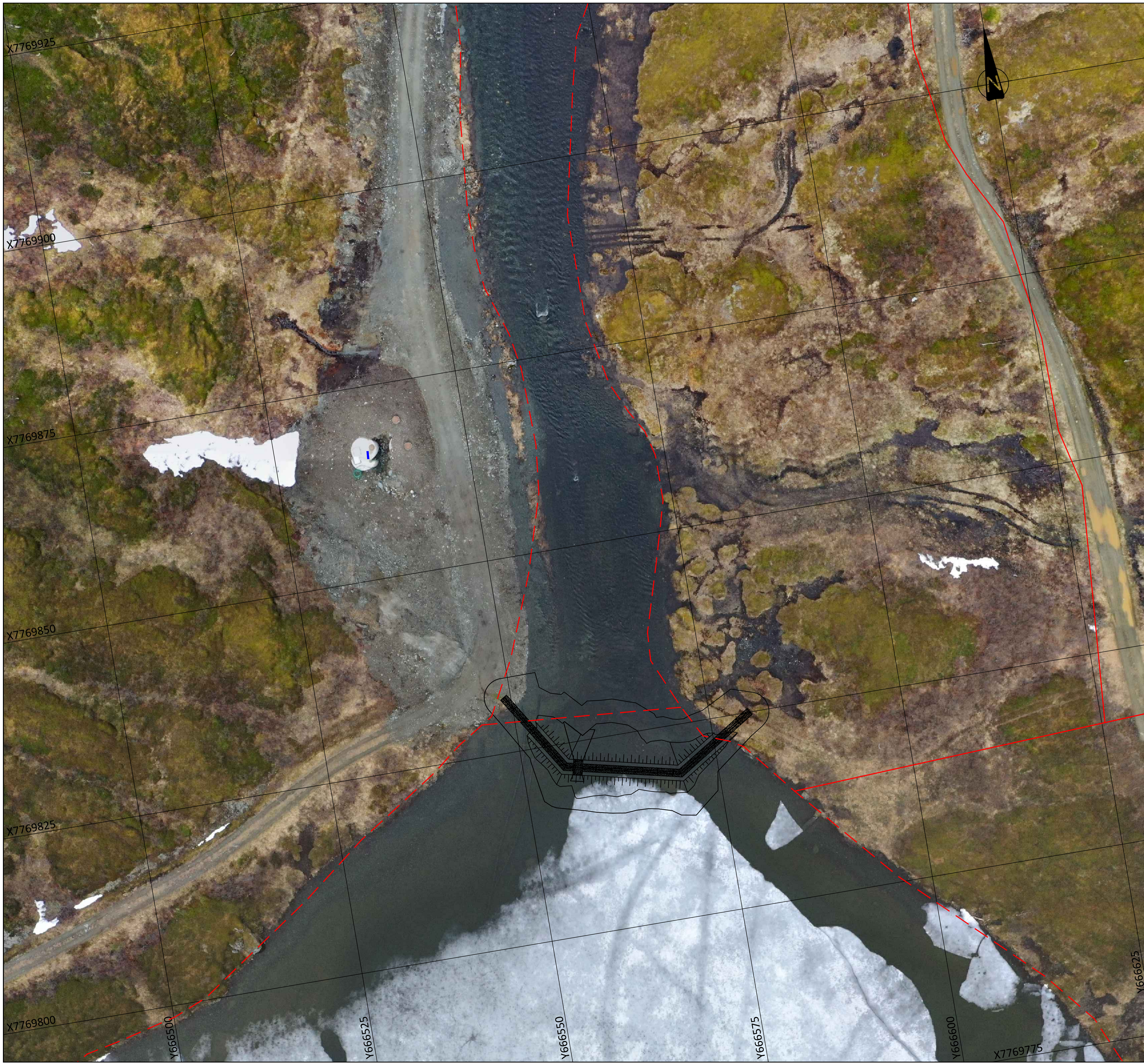
Arntzen de Besche Advokatfirma AS

Ole Skeidsvoll Moe
advokat

X7769925

X7769900

X7769875

X7769850

X7769825

X7769800

Y666500

Y666525

Y666550

Y666575

Y666600

X7769775

TEGNFORKLARING

— Eiendomsgrense

MERKNADER

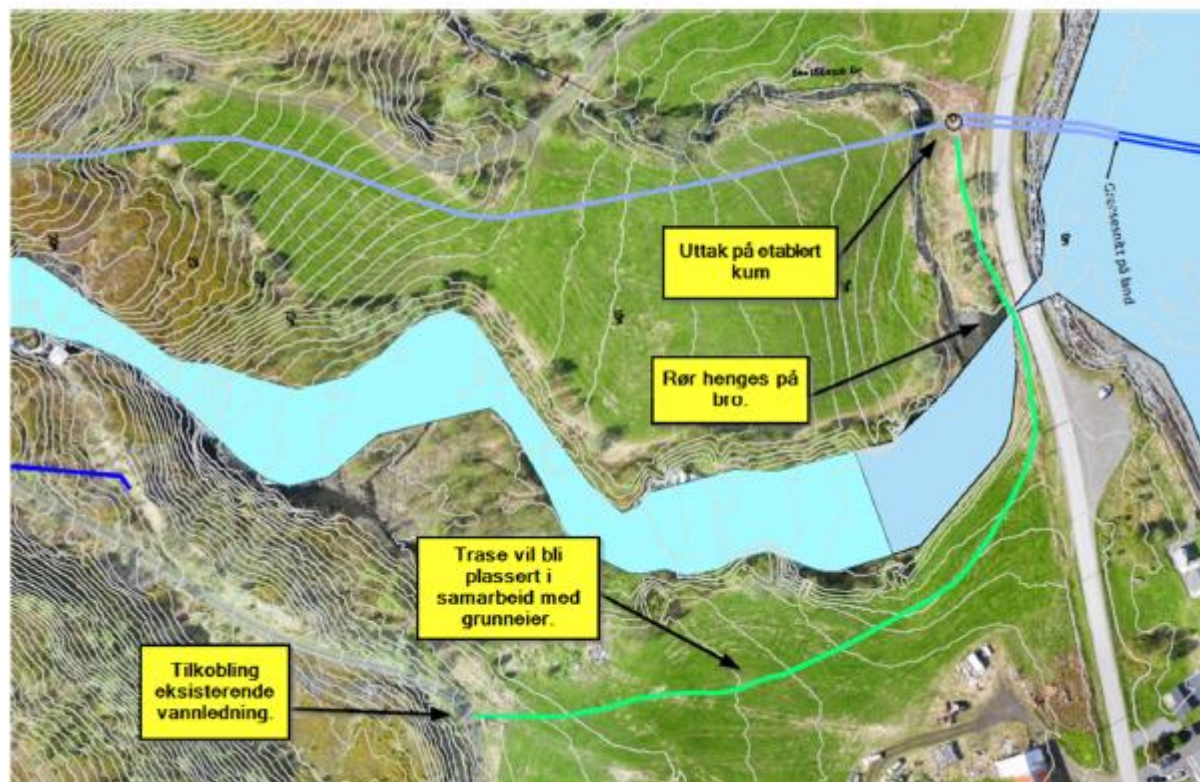
-UTM33, NN2000

HENVISNINGER

Rev.	Rev. gjelder	Tegnet	Kontrollert	Godkjent	Dato
-	-	-	-	-	-
Oppdragsgiver		Tegnet TO			
NRS Settefisk		Kontrollert FPF			
Oppdrag		Godkjent			
		Dato 14.09.2020			
		Målestokk	A1=1:240	Enhet	m
Tegningsstiftel		Oppdrag nr. 2260_143		Rev. -	
		Tegning nr.			

 Besøksadresse: Bassengbakken 1, 7042 Trondheim
 Postadresse: Bassengbakken 1, 7042 Trondheim
 TLF: +47 24 10 10 10
AFRYs arkivnr: P:\Prosjekt\Trondheim\Prosjekt\2260_143\Settefisk\Tekn\Jag\PLANDATA\TEGNING\LAY_LSH\UTM33.dwg

Alternativ A og B

Alternativ C

